

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 481

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 26 พฤษภาคม - พุธสัปดาห์ 1 มิถุนายน 2566

ปีที่: 43

ฉบับที่: 2232

หน้า: 54(เต็มหน้า)

Col.Inch: 98.15

Ad Value: 47,210.15

PRValue (x3): 141,630.45

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ทะลุกรอบ: โคลิณกึ่งกึ่งของลีเมอร์

ลีเมอร์หน้าแดง (ภาพโดย SurreyJohn, Wikipedia)

โคลิณกึ่งกึ่งของลีเมอร์

ทะลุกรอบ

ป่วย อุ่นใจ

บ คยดูภาพยนตร์แอนิเมชันเขาสมองเรื่อง "มาดากัสการ์" กันไหมครับ หนึ่งในตัวละครที่ดูเหมือนจะกระโดดมีชีวิตรวมมากที่สุดในเรื่องนี้ เห็นจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากราชาลีเมอร์ทางแคว้น คิงจูเลียน (King Julian) ผู้มีเสียงเพลงไพเราะใจ เปี่ยมล้นไปด้วยพลังงาน และพร้อมที่จะเฮฮาปาร์ตี้ได้

ทั้งวัน รวบรวมว่าจะ get high อยู่ตลอดเวลา จากการศึกษาพฤติกรรมลีเมอร์ในธรรมชาติ นักวิจัยอาจจะพอเดาได้แล้วว่าลีเมอร์นั้น get high จากอะไรกันแน่

ในช่วงราวปี 1996 คริสโตเฟอร์ เบอร์กินชอว์ (Christopher R. Birkinshaw) นักวิจัยจากสวนพฤกษศาสตร์มิสซูรี (Missouri Botanical Garden) ได้ติดตามส่องพฤติกรรมฝูงลีเมอร์สีดำเพื่อศึกษาบทบาทของพวกมันในการกระจายพันธุ์พืช แต่สิ่งที่เขาได้ค้นพบกลับทำให้เขาแปลกใจ

เขาเห็นลีเมอร์สาวบางตัวคว้ากิ่งก้อมากัดๆ เทาะๆ เบาะๆ พอให้กิ่งก้อตกลงแล้วหลังสารพิษกลิ่นแรงของมันออกมาเพื่อต่อต้าน

มติชน สุดสัปดาห์

Matchweek Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 481

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 26 พฤษภาคม - พุธสัปดาห์ 1 มิถุนายน 2566

ปีที่: 43

ฉบับที่: 2232

หน้า: 54(เต็มหน้า)

Col.Inch: 98.15 Ad Value: 47,210.15

PRValue (x3): 141,630.45

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ทะลุกรอบ: โคลิณกิ้งกิ้งของลีเมอร์

ก่อนที่จะเอาไปทาถู ทาถู ไปจนทั่วทั้งตัว กัดไป
น้ำลายก็ไหลยี้ดไป ผสมกันกลายเป็นโคลิณ
กลืนน้ำลายผสมสารพิษกิ้งกิ้ง

สารพิษที่กิ้งกิ้งหลังออกมานั้น รวมถึงสาร
ในกลุ่มอัลดีไฮด์ (aldehyde) ควิโนน (qui-
none) ฟีนอล (phenol) คลอรีน (chlorine)
ไอโอดีน (iodine) และไฮโดรเจนไซยาไนด์
(hydrogen cyanide) แล้วแต่ชนิดของกิ้งกิ้ง

ซึ่งนอกจากจะมีกลิ่นเหม็นอย่างร้ายกาจจน
मतไม่ยอกไต ไรไม่ยอกตอม ขุนไม่ยอกหอม
แล้ว ยังมีฤทธิ์กล่อมประสาททำให้รู้สึกฟินเนน
อีกด้วย

คริสโตเฟอร์เชื่อว่า แม้ว่า

อาการพิษๆ มีนๆ เมากๆ

อาจจะไม่ได้ส่งผลดี

อะไรกับลีเมอร์

แต่น่าจะทำให้

พวกมันเสพติด

กลิ่นที่ตุยของ

กิ้งกิ้งที่จะช่วย

ขับไล่แมลงและ

ปรสิตต่างๆ ไปได้

ซึ่งจะช่วยป้องกันโรค

ร้ายหลายๆ อย่างได้ อาทิ

เชื้อปรสิตที่ติดมากับขุ่นอย่าง

มาลาเรีย หรือไข้เหลือง

ทว่า ก็ยังมีข้อโต้แย้งอยู่อีกว่านั่นคือ
เหตุผลจริงมั๊ย แล้วทำไมขุ่นจะต้องไปตาม
กัดตามกันตามทาง แทนที่จะกัดหน้ากัดจมูก
เน้นตรงไม่ค่อยมีขนจะดีกว่ามั๊ย

ในปี 2016 ลูอิส เพกเคอร์ (Louise Peckre)
นักนิเวศวิทยาจากสถาบันวิจัยไพรเมท

ลีเมอร์หางแหวน ต้นแบบคิงจูเลียน

ไลบ์นิซ (Leib-
niz Institute
for Primate
Research) ที่
เข้าไปติดตามศึกษา
พฤติกรรมลีเมอร์หน้า
แดง ในปาครินดี (Kirindy)

ในตอนกลางของมาดากัสการ์ก็สังเกตเห็นพฤติกรรมเหมือนกิ้งกิ้งของลีเมอร์แบบนี้
เช่นกัน

ปกติ สภาพอากาศในปาครินดีจะแล้งเกือบ
ทั้งปี แต่ในช่วงฤดูร้อน จะมีฝนโปรยปรายลง
มาอยู่สองสามเดือน หลังจากที่ฝนแรกของฤดู
ตกลงมา ชีวิตก็เริ่มสะพรั่งผลิบานออกมากัน
อีกครั้ง

กิ้งกิ้งสีส้มสดมากมายเริ่มออกมาจากการ
จำศีล ลูอิสเล่าว่ามีลีเมอร์ 6 ตัวจากคนละฝูง
ตื่นตื่นกับกิ้งกิ้งสีส้มและรีบคว้ามากัดๆ จน
น้ำลายเหนียวเปลี่ยนเป็นสีส้มจากสารคัดหลั่ง
ของกิ้งกิ้ง ก่อนที่จะเอาไปทาที่ของลับ ก้นและ
หางของตัวเอง

พอโคลิณน้ำลายผสมสารคัดหลั่งกิ้งกิ้งเริ่ม
แห้ง พวกมันก็จะเอากิ้งกิ้งเข้าปากอีกรอบ กัดๆ
เคี้ยวๆ ไหม่จนชุ่มโชก แล้วค่อยเอาไปทาถูอีก
รอบ ซ้ำแล้วซ้ำอีก ไปเรื่อยๆ จนพอใจ

นี่อาจจะเป็นการบำบัดอาการอะไรสัก
อย่างที่ทำให้พวกมันไม่สบายเนื้อสบายตัว

ลูอิสเล่าว่าระหว่างที่สังเกตพวกมันกำลัง
ซอมซนด้วยสารสกัดกิ้งกิ้งนั้น เขาแอบ

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 481

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 26 พฤษภาคม - พุธสัปดาห์ 1 มิถุนายน 2566

ปีที่: 43

ฉบับที่: 2232

หน้า: 54(เต็มหน้า)

Col.Inch: 98.15

Ad Value: 47,210.15

PRValue (x3): 141,630.45

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ทะลุกรอบ: โคลิณกึ่งกึ่งของสีเมออร์

เห็นว่าบนตัวของสีเมออร์พวกนั้นมีหย่อมขนหาย (bald spot) หรือที่หลายคนจะเรียกว่าจุดนั่ง (sit spot) ซึ่งไม่มีขนขึ้นเพราะน่าจะถูกลีเลียดสี บ่อย ทั้งนั่ง ทั้งดู

หย่อมขนหายนี้ น่าจะเป็นจุดที่ง่ายต่อการ ติดเชื้อในกลุ่มออกซียูริดี (oxyuridae) เช่น พยาธิเข็มหมุด (pinworm) ซึ่งจะทำให้เกิดการ อักเสบและคันของผิวหนังในบริเวณนั้น

“สีเมออร์หน้าแดงแดงมาตากัสการ์นั้นไวต่อ การติดเชื้อปรสิตในทางเดินอาหารจำพวกเดียวกับ พยาธิเข็มหมุดในมนุษย์ซึ่งจะทำให้พวก มันทรมาณจากผื่นคันทั้งบนผิวหนังและยังใน รูทวารด้วย” ลูอิสกล่าว เธอเชื่อว่าสารเบนโซควิโนน (benzoquinone) ในพิษกึ่งกึ่งน่าจะ เป็น ยาฆ่าพยาธิชั้นดี

“การป้องกันและกำจัดพยาธิเข็มหมุดคือ เหตุผลหลักของการหาโคลิณกึ่งกึ่งของสี เมออร์ เพราะติดต่อดีง่ายทางกันและทาง” ลูอิส กล่าว

จากที่เธอสังเกต สีเมออร์บางตัวเอากึ่งกึ่ง มาหาถูเสร็จ ก็โยนเข้าปากเขมือบกึ่งกึ่งที่เหลือ ลงท้องไปเลยก็มี เป็นไปได้ว่าจะใช้ถ่ายพยาธิ ไปด้วยเลยในคราวเดียว

กลายเป็นทฤษฎีใหม่ที่น่าสนใจ ว่า “สี เมออร์ชโลมสารสกัดกึ่งกึ่งเพื่อฆ่าและป้องกันการ ติดเชื้อพยาธิเข็มหมุด”

หากแต่สารออกฤทธิ์จะใช้เบนโซควิโนน อย่างที่ลูอิสคาดไว้หรือเปล่า อันนี้ยังคงต้องรอ ติดตามกันต่อไป

หยิบหุ่นนี้มาปรุงเป็นยา เห็นแล้วแอบนึกถึง ละครในทีวีที่กำลังฉายอยู่ในตอนนั้น...

แอบสงสัย ไม่รู้ว่า มี สูตรโคลิณ กึ่งกึ่ง...ด้วยมั๊ย ●